

Uitleg Diataalscores op het rapport

CSG Augustinus, oktober 2019

Op het rapport van uw zoon of dochter ziet u een “vak” Diataal met daarachter getallen en niveaus (bijv. **naar 2F**, of **A2**). Het gaat hier niet om een vak, maar om twee verschillende toetsen die het leesniveau van uw kind in kaart brengen:

- Diatekst Nederlands (begrijpend lezen)
- Diatekst Engels (begrijpend lezen).

Deze toetsen stellen het niveau vast voor de vaardigheden begrijpend lezen Nederlands en Engels. Aan het begin en einde van het eerste jaar, halverwege het tweede en aan het einde van het derde schooljaar maakt uw zoon of dochter een toets voor deze vakken. Zo krijgen we een goed beeld van de vorderingen en het huidige niveau van uw kind.

Wat betekenen de getallen en niveaus?

Bij Diatekst Nederlands:

Het getal en het niveau (bijv. **naar 2F**) dat achter Diatekst Nederlands op het rapport en in het cijfersysteem (SOM) staat, kunt u terugvinden op onderstaande kleurenbalk.

De getallen boven de balk verwijzen naar het **begrijpend leesniveau (BLN)**. De niveauvermeldingen in de balk verwijzen naar referentieniveaus die leerlingen horen te bereiken op de verschillende schooltypes (vmbo, havo, vwo). Om te zien op welk niveau uw zoon of dochter op dit moment ongeveer zit, kunt u de tabel verderop raadplegen (zie **niveaus en schooltypes**). Let u wel goed op dat u de juiste kolom raadpleegt: bij elke Diataaltoets ligt de relatie tussen scores/niveaus en schooltypes anders.

Bij Diatekst Engels:

Bij Engels ziet het scoresysteem er iets anders uit. Taaldocenten in Europa werken met het **Europees Referentiekader**, oftewel het **ERK**. Dit is een vastgesteld Europees raamwerk van niveauomschrijvingen voor moderne vreemde talen, zoals Engels, Frans, Duits en Spaans. Welk schoolniveau hoort bij A1, naar A2, enz. leest u ook weer in de tabel onderaan deze toelichting.

Niveaus en schooltypes

In onderstaande tabel leest u welke getallen en niveaus horen bij welk schooltype.

Streefscores / Streefniveaus Diataal		BLN (begrijpend leesniveau Ned.)*	ELN Engels leesniveau
VMBO	Begin vmbo 1 (A-toets) Eind vmbo 1 (B-toets) Eind vmbo 2 Eind vmbo 3	880-940 (naar 2F) scores nog niet beschikbaar scores nog niet beschikbaar scores nog niet beschikbaar	56-60 (naar A1) 61-65 (A1) 71-75 (naar A2) geen toetsen beschikbaar
HAVO	Begin havo 1 (A-toets) Eind havo 1 (B-toets) Eind havo 2 Eind havo 3	950-1010 (naar 2F / 2F) scores nog niet beschikbaar scores nog niet beschikbaar scores nog niet beschikbaar	61-65 (A1) 68-73 (A1 / naar A2) 78-83 (naar A2 / A2) 88-93 (A2 / naar B1)
VWO	Begin vwo 1 (A-toets) Eind vwo 1 (B-toets) Eind vwo 2 Eind vwo 3	1025-1085 (2F / naar 3F) scores nog niet beschikbaar scores nog niet beschikbaar scores nog niet beschikbaar	71-75 (naar A2) 78-83 (naar A2 / A2) 88-93 (A2 / naar B1) 98-103 (naar B1 / B1)

* 1F streefniveau eind basisschool, 2F eind vmbo, 3F eind havo, 4F eind vwo

Lezerstypes

Leerlingen die aan de lage kant presteren bij de Diataaltoetsen Engels en Nederlands, worden door het toetsprogramma ingedeeld in drie soorten lezers: schoolse lezers, compenserende lezers of vermijdende lezers. Op het rapport worden deze lezerstypes niet aangegeven. Als dat zo is dan hoort u dat van de mentor of vakdocent tijdens het ouderspreekuur. De verschillende lezerstypes betekenen het volgende:

Compenserende lezer

Deze lezer heeft vooral een te geringe woordkennis/ woordenschat. De lezer compenseert dit gebrek aan woordkennis door een strategische manier van lezen gericht op het begrip van de tekst in zijn geheel. Best een slimme aanpak als het gaat om inzicht in de hoofdzaken van een tekst. Hoewel de leerling de hoofdzaken begrijpt, is het toch een zwakke lezer. Op termijn kunnen de problemen op woord- en zinsbegrip zo groot worden dat het ook het algehele tekstbegrip in de weg gaat staan. Als uw kind een compenserende lezer is, zal het vooral moeten gaan werken aan het vergroten van de woordenschat, en leren stil te staan bij onbekende woorden in een tekst.

Schoolse lezer

Deze lezer heeft een voldoende woordenschat en een vlotte zinsverwerking, maar komt onvoldoende tot begrip van de tekst in zijn geheel. Dit gaat vaak gepaard met een onvoldoende bewust en actief leesgedrag. De schoolse lezer heeft baat bij het aanleren van leesstrategieën die gericht zijn op het achterhalen van de betekenis van de tekst in zijn geheel.

Vermijdende lezer

Deze lezer heeft zowel een taal- als een leesprobleem en heeft een (zeer) zwakke totaalscore; ook het technisch lezen kan zwak zijn. Daardoor verliest deze lezer zijn leesmotivatie en zelfvertrouwen, gaat leestaken vermijden en raakt steeds meer achterop. De vermijdende lezer moet eerst weer aan het lezen gezet worden en het leesplezier (her)vinden met interessante teksten op het eigen niveau. Deze leerling heeft extra aandacht en tijd nodig want het zelfvertrouwen, de woordenschat en de aanpak van teksten moet verbeterd worden.

Verbeteren van de leesvaardigheid

Het Augustinus is een “leesschool”. Het lezen wordt gestimuleerd door middel van allerlei leesprojecten die door onze remedial teacher en mediathecaris worden begeleid samen met de docenten Nederlands en Engels. Daarnaast weten de leerlingen in de brugklas dat ze altijd een boek bij zich moeten hebben zodat ze in de verloren minuten of opvanguren kunnen lezen. Binnenkort starten we met een nieuw leesexperiment. Sommige klassen gaan aan het begin van verschillende lessen op een dag de eerste tien minuten lezen. Als blijkt dat de leesvaardigheid hierdoor verbetert, breiden we het experiment naar meer klassen uit.

Daarnaast kan uw kind naar aanleiding van te lage Diataaluitslagen of op advies van de vakdocenten of remedial teacher op school **KernVakOndersteuningslessen (KVO-lessen)** krijgen voor begrijpend lezen Nederlands en Engels. Deze hulplessen worden in het eerste, tweede en derde jaar gegeven. In deze lessen staat het vergroten van het leesplezier en-begrip, het aanleren van leesstrategieën en het vergroten van de woordenschat centraal.

Wat kunt thuis hieraan doen?

Uit alle onderzoeken blijkt keer op keer dat regelmatig (kleine stukjes) lezen helpt. U kunt uw kind helpen door thuis het lezen te stimuleren. Voorlezen mag ook. Het maakt niet uit wat kinderen lezen, als ze maar lezen: boeken, af en toe de krant, of het BBC- nieuws voor kinderen. Voor het uitbreiden van de woordenschat helpt het om regelmatig naar het (jeugd-)journaal te kijken, een museum of lezing te bezoeken of programma's van Discovery/ National Geographic en documentaires te kijken. Daarbij komt dat praten over boeken en artikelen heel belangrijk voor de taalontwikkeling is.

Heeft u nog vragen?

Als u vragen heeft over de toetsen of begeleiding n.a.v. de resultaten, kunt u terecht bij de mentor. Voor “specialistische” vragen kunt u contact opnemen met Marleen van Loenen (loe@csg.nl) of Marije Davids voor Nederlands (vpm@csg.nl) en Marjonne Wissink voor Engels (wkm@csg.nl).